

Forvaltningsrevisjon - Rett hjelp til rett tid

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

25.06.2020

Saknr

21/20

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 20/338 - 3

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget ser med bekymring på det bildet som tegnes over situasjonen i revisors rapport.
2. Kontrollutvalget oversender revisors rapport til kommunestyret for videre behandling.

Forslag til kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

1. Kommunestyret tar rapporten til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren komme tilbake til kommunestyret i neste møte med en vurdering av hvorvidt Etat oppvekst har tilfredsstillende ressurser og en tilfredsstillende organisering.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren komme tilbake til kommunestyret med en tiltaksplan, som blant annet skal vise hvordan samarbeid og informasjonsflyt innad i Etat oppvekst skal bedres, innen 2 måneder.
4. Kommunestyret ber kommunedirektøren holde kontrollutvalget løpende orientert.

Vedlegg

Revisors rapport - Rett hjelp til rett tid
Forvaltningsrevisjon Rett hjelp til rett tid

Behandling:

Revisor ga en presentasjon av rapporten og svarte på spørsmål.

Forslag til vedtak i møtet:

1. Kontrollutvalget ser med bekymring på det bildet som tegnes over situasjonen i revisors rapport, som konkluderer med at det er stor risiko for at barn og unge ikke mottar rett hjelp til rett tid.
2. Kontrollutvalget oversender revisors rapport til kommunestyret for videre behandling, og ber om at den blir fremmet i førstkommande kommunestyremøte.

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

1. Kommunestyret tar rapporten til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren komme tilbake til kommunestyret i neste møte med en vurdering av hvorvidt Etat oppvekst har tilfredsstillende ressurser og en hensiktsmessig organisering.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren komme tilbake til kommunestyret med en tiltaksplan som svarer ut rapportens konklusjoner og anbefalinger innen 2 måneder. Denne skal også vise hvordan samarbeid og informasjonsflyt innad i Etat oppvekst skal bedres.
4. Kommunestyret ber kommunedirektøren holde kontrollutvalget løpende orientert.

Avstemming

Enstemmig

Vedtak:

1. Kontrollutvalget ser med bekymring på det bildet som tegnes over situasjonen i revisors rapport, som konkluderer med at det er stor risiko for at barn og unge ikke mottar rett hjelp til rett tid.
2. Kontrollutvalget oversender revisors rapport til kommunestyret for videre behandling, og ber om at den blir fremmet i førstkommande kommunestyremøte.

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

1. Kommunestyret tar rapporten til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren komme tilbake til kommunestyret i neste møte med en vurdering av hvorvidt Etat oppvekst har tilfredsstillende ressurser og en hensiktsmessig organisering.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren komme tilbake til kommunestyret med en tiltaksplan som svarer ut rapportens konklusjoner og anbefalinger innen 2 måneder. Denne skal også vise hvordan samarbeid og informasjonsflyt innad i Etat oppvekst skal bedres.
4. Kommunestyret ber kommunedirektøren holde kontrollutvalget løpende orientert.

Ikke trykte vedlegg

Kontrollkomiteens sak 5/19

Kontrollkomiteens sak 35/18

Kontrollkomiteens sak 25/18

Kommunestyrets sak 117/16

Saksutredning

Kontrollutvalget behandlet forslag til prosjektplan for prosjektet i møte den 08.02.20.

Kontrollutvalget fattet slikt vedtak i saken:

1. *«Kontrollkomiteen har ingen merknader til revisors vurdering av egen uavhengighet.»*
2. *Kontrollkomiteen godkjenner det fremlagte forslag til prosjektplan og ber revisor gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjektet iht. denne.»*

Iht. den vedtatte prosjektplan skal følgende problemstillinger belyses:

1. *«Får barn og unge i Stjørdal kommune riktig hjelp fra PPT og barnevern ved behov?»*
2. *Får barn og unge i Stjørdal kommune tidlig hjelp fra PPT og barnevern ved behov?»*
3. *Hvordan har PPT og barnevern organisert tjenestene for å øke den forebyggende innsatsen?»*

Revisor har nå avlevert sin rapport, se vedlegg.

Revisor oppsummerer sine funn på følgende måte:

«Til problemstilling 1 er det revisors vurdering at PPT synes hensiktsmessig organisert og har nødvendig kompetanse til å yte riktig hjelp, men at det kan være grunn til å evaluere virkningen av spesialpedagogiske tiltak med bakgrunn i tilbakemeldingen fra barnehager og skoler. Revisor vurderer at barneverntjenesten tilsynelatende er hensiktsmessig organisert og har tilfredsstillende kompetanse. Det er allikevel veldig bekymringsfullt at så stor andel av enhetsledere i barnehage og skole er kritisk til tjenestens kompetanse og evne til å løse de utfordringer barn og unge står i. På denne bakgrunn vurderer revisor at det er stor risiko for at barn og unge ikke får riktig og nødvendig hjelp fra barneverntjenesten.»

Til problemstilling 2 er det revisors vurdering at det er stor risiko for at barn og unge ikke mottar hjelp fra PPT og barneverntjenesten til riktig tid. Dette baserer revisor på uklarhet rundt samhandlingen mellom barnehager/skoler og de respektive tjenestene, og tilbakemelding om tjenestenes tilgjengelighet (se kap 5 Høring og Vedlegg 2 kommunens høringssvar). Videre baseres det også på data for saksbehandlingstid i tjenestene.

Problemstilling 3 er beskrivende og revisor har ikke knyttet vurderinger til tjenestenes forebyggende arbeid. Revisors undersøkelser til denne problemstillingen er gjengitt i kapittel 4. I samme kapittel er det også lagt fram data for noen særlige forhold som kan påvirke tjenestenes kapasitet til å yte tjenester.»

I revisors vurderinger knyttet til punktene 1 og 2 kan en bl.a. lese følgende:

«PPT er organisert i team ut fra alder på målgruppen. Dette bidrar til å bygge erfaring og kunnskap om de utfordringene og de behovene den aktuelle aldersgruppen har. I tillegg oppnevnes to saksbehandlere til hver sak, noe som øker kunnskapsdeling og reduserer sårbarhet. Alle ansatte har utdanning på masternivå innen relevante fagområder. Samlet sett synes derfor tjenesten godt rustet til å gi barn og unge riktig hjelp. Dette nyanseres noe av enhetslederne i barnehager og skoler, hvor 26,9 % opplever at PPT bare i noen grad har kompetanse til å gi råd og veiledning i saker som blir meldt. At hele 73,1 % av enhetslederne opplever at PPT bare i noen grad bidrar til å løse saker/utfordringer, reiser spørsmål til om barnehager og skoler i samarbeid med PPT er godt nok rustet til å gi riktig hjelp. Revisors vurdering er at PPT synes hensiktsmessig organisert og har nødvendig kompetanse til å yte riktig hjelp, men at det kan være grunn til å evaluere virkningen av spesialpedagogiske tiltak.....»

«....Barneverntjenesten er organisert i team ut fra alder på målgruppe og tjenestespesifikke prosesser og oppgaver. Ansatte og ledelse bekrefter at kompetansen i tjenesten er god, og det er utarbeidet ny kompetanseplan for tjenesten. Tjenesten kan ved behov nyttiggjøre seg ytterligere kompetanse hos Bufetat. Barnevernleder mener det legges godt til rette for etter- og videreutdanning. Samlet ser tjenesten ut til å være hensiktsmessig organisert og inneha nødvendig kompetanse. Det er 23,1 % av enhetslederne i barnehager og skoler i Stjørdal som opplever at barneverntjenesten ikke har nødvendig kompetanse til å gi råd og veiledning i saker som blir meldt, og 34,6 % av enhetslederne opplever at barneverntjenesten ikke bidrar til at meldte saker blir løst. Revisor vurderer at barneverntjenesten tilsynelatende er hensiktsmessig organisert og har tilfredsstillende kompetanse. Det er allikevel veldig bekymringsfullt at så stor andel av enhetsledere i barnehage og skole er kritisk til tjenestens kompetanse og evne til å løse de utfordringer barn og unge står i. På denne bakgrunn vurderer revisor at det er stor risiko for at barn og unge ikke får riktig og nødvendig hjelp fra barneverntjenesten.

Barneverntjenesten har en fast kontaktpersonordning ut mot barnehager og skoler, men har ikke faste møtedager/tidspunkt med barnehagene og skolene. For å kunne ha en systematisk dialog med enhetene er det derfor viktig at kontaktpersonordningen fungerer. Det er 69,2 % av enhetslederne oppgir at de ikke har en fast kontaktperson hos barnevernet, og 26,9 % som opplever at det er vanskelig å få kontakt med barneverntjenesten når de har behov. Dette er informasjon som peker i retning av at barneverntjenesten ikke har noen systematisk dialog og varierende tilgjengelighet overfor primærtjenestene for barn og unge. Videre ser vi at barneverntjenesten over tid har hatt fristbrudd på undersøkelser og mange tiltaksplaner som ikke er tilfredsstillende. Dette tyder på at tjenesten i mange saker ikke er i stand til å gi hjelp til riktig tid. Videre oppgir over halvparten (53,8 %)

av enhetslederne at de ikke får rask bistand fra barneverntjenesten når det er meldt et behov. Revisor vurderer at det er stor risiko for at barn og unge ikke får hjelp fra barneverntjenesten til riktig tid.»

Rapporten har vært til høring hos kommunedirektøren og kommunedirektørens høringssvar følger vedlagt rapporten.

Revisor har imidlertid gjort kontrollutvalget særskilt oppmerksom på at det kan se ut til at det kan være ulik virkelighetsforståelse vedrørende hva som er gjeldende ordning for kontakt mellom barnehager/skoler og hhv. PPT og barneverntjenesten, og har anbefalt at kontrollutvalget ber kommunedirektøren klargjøre dette. Det er derfor skrevet et brev til kommunedirektøren for å få kommunedirektørens merknader til dette punkt, se vedlegg.

Kontrollutvalget har ikke mottatt svar fra kommunedirektøren innen fastsatt frist.

Vurdering

Revisors rapport tegner et bekymringsfullt bilde over situasjon, og det vurderes som viktig at rapporten blir lagt fram for kommunestyret så raskt som mulig.

Kontrollutvalget har ikke fått svar på sin henvendelse til kommunedirektøren, men slik forslaget til innstilling til kommunestyret er formulert er det dekning for dette slik saken p.t. er opplyst.

Det anbefales derfor at kontrollutvalget tiltrer forslag til vedtak og forslag til innstilling til kommunestyret.